

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОСТІ БІЗНЕСУ

Д. Д. Говсєєв, аспірант, Національний авіаційний університет,
hovsieiev@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3824-1996>

Методологія дослідження. Теоретико-методологічний підхід, який запропоновано у даній статті, передбачає здійснення процедури оцінювання корпоративної відповідальності підприємства на основі інфологічного методичного підходу з використанням семантичної мережі на етапі вибору значимих показників соціальної відповідальності. Це дозволяє спростити та логічно обґрунтувати процедуру визначення оптимального складу необхідних індикаторів. Безпосередньо інтегральний показник рівня корпоративної відповідальності отримано на основі використання пакета прикладних програм Microsoft Excel.

Результати. Зазначено, що у сучасному динамічному середовищі, де технології розвиваються з неймовірною швидкістю, бізнес-середовище зазнає кардинальних змін через впровадження передових технологій, які відкривають перед підприємствами можливості для економічного зростання та підвищення ефективності свого функціонування. Впровадження принципів корпоративної відповідальності та інновацій в бізнес-процеси пов'язане з необхідністю значних інвестицій та зміни корпоративної культури, що стимулює підприємства приділяти увагу корпоративній відповідальності як ключовому фактору для досягнення стійкого розвитку в умовах інноваційності. Отримано індикатор оцінки корпоративної відповідальності підприємства, який базується на п'яти групових інтегральних показниках, що характеризують взаємовідносини з персоналом та власниками підприємств, ефективність функціонування, фінансову надійність та інвестиційну привабливість для корпоративних клієнтів.

Новизна. Сформовано інтегральний показник рівня корпоративної відповідальності і прийняття управлінських рішень щодо застосування засобів підвищення економічної стійкості та подальшого сталого розвитку підприємства в умовах інноваційності.

Практична значущість. Використання для оцінки корпоративної відповідальності сформованого інтегрального показника є обґрунтованим і відповідає представленому підходу до визначення поняття корпоративної відповідальності як комплексного, який охоплює всі сфери діяльності підприємства та рівні взаємодії з різними стейкхолдерами. Це дозволяє отримати більш повну картину його соціальної відповідальності та відображає інтереси певної групи стейкхолдерів (співробітників, власників, клієнтів тощо). Групові інтегральні показники ґрунтуються на застосуванні системи *показників*, які дозволяють об'єктивно вимірювати складові корпоративної відповідальності підприємства, встановити динаміку і взаємозв'язок загальних та індивідуальних тенденцій економічної стійкості та сталого розвитку.

Ключеві слова: підприємство, корпоративна відповідальність, стейкхолдери, підхід, інноваційність бізнесу.

Постановка проблеми. У сучасному динамічному середовищі, де технології розвиваються з неймовірною швидкістю, бізнес-середовище зазнає кардинальних змін через впровадження передових технологій, які відкривають перед підприємствами мож-

ливості для економічного росту та підвищення ефективності функціонування. Дослідження показують, що споживачі віддають перевагу продуктам та послугам підприємств, які демонструють високий рівень

корпоративної відповідальності. Такі підприємства як: Patagonia та Tesla стали лідерами в галузі корпоративної відповідальності, інвестуючи в екологічно чисті технології та підтримуючи соціальні ініціативи вони довели, що соціальна відповідальність не лише підвищує репутацію бренду, але і сприяє довгостроковому успіху. Однак, впровадження принципів корпоративної відповідальності та інновацій в бізнес-процеси пов'язане з необхідністю значних інвестицій та зміни корпоративної культури що стимулює підприємств приділяють увагу корпоративній відповідальності, яка є ключовим фактором для досягнення стійкого розвитку в умовах інноваційності бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі оцінювання системи соціальної відповідальності підприємства присвячується значна увага. Так, Будько О. В., Галатов Б. М. розкрили актуальність оцінювання ефективності соціально відповідальної діяльності корпорацій, визначили трактування поняття корпоративної соціальної відповідальності [4]. Автори Борщ В., Жмай О. акцентують увагу на значимість взаємодії зі стейкхолдерами для розвитку компанії [2]. У статті Євтушенко В. А. досліджує теоретико-методологічні та практичні підходи до оцінки корпоративної соціальної відповідальності, визначають методи, об'єкти та показники оцінки КСВ [6]. Проблеми впровадження та оцінки корпоративної соціальної відповідальності бізнесу розкрити Мельниковою О. А. [7]. Автори Письменна О. О., Сомова Л. І., Папуша Є. запропонували методику оцінки корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) промислового підприємства, розробили методику на оцінці КСВ [9], а Орлова Н. В., Жмай О. В. представляють оцінку корпоративної соціальної відповідальності в системі взаємовідносин зі стейкхолдерами [8].

Автори статті Бочарова Н. А., Щепиліна А. К. пропонують здійснювати інтегральну оцінку рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства [3], Вахрушева О. Б., Хахонова Н. Н. пропонують здійснювати оцінку ефективності корпоративної соціальної відповідальності [5].

Формулювання мети статті. Метою статті є розробка методичного підходу до

оцінювання корпоративної відповідальності підприємства в умовах інноваційності бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для оцінювання корпоративної відповідальності підприємства використовуються теоретико-методичний підхід на основі визначення інтегрального показника *корпоративної відповідальності* підприємства, який *базується* на п'яти групових інтегральних показників, що характеризують взаємовідносини з персоналом та власниками підприємств, ефективність функціонування, фінансової надійності та інвестиційної привабливості для корпоративних клієнтів. Використання зазначених груп показників для оцінки корпоративної відповідальності є обґрунтованим і відповідає представленому підходу до визначення поняття корпоративної відповідальності як комплексного, який охоплює всі сфери діяльності підприємства та взаємодії з різними стейкхолдерами, що дозволяє отримати більш повну картину його соціальної відповідальності та відображає інтереси певної групи стейкхолдерів (співробітників, власників, клієнтів тощо). Групові інтегральні показники ґрунтуються на застосуванні системи *показників*, які дозволяють об'єктивно вимірювати складові корпоративної відповідальності підприємства, встановити динаміку і взаємозв'язок загальних та індивідуальних тенденцій економічної стійкості та сталого розвитку.

Пропонується проводити оцінку корпоративної відповідальності підприємства на основі інфологічного методичного підходу з використанням семантичної мережі на етапі вибору значимих показників соціальної відповідальності, який дозволяє спростити та логічно обґрунтувати процедуру визначення їх оптимального складу. Результатом виконання цього алгоритму є визначення інтегрального показника рівня корпоративної відповідальності і прийняття управлінських рішень щодо застосування засобів підвищення економічної стійкості та подальшого сталого розвитку в умовах інноваційності бізнесу (рис. 1) шляхом використання пакета прикладних програм Microsoft Excel.

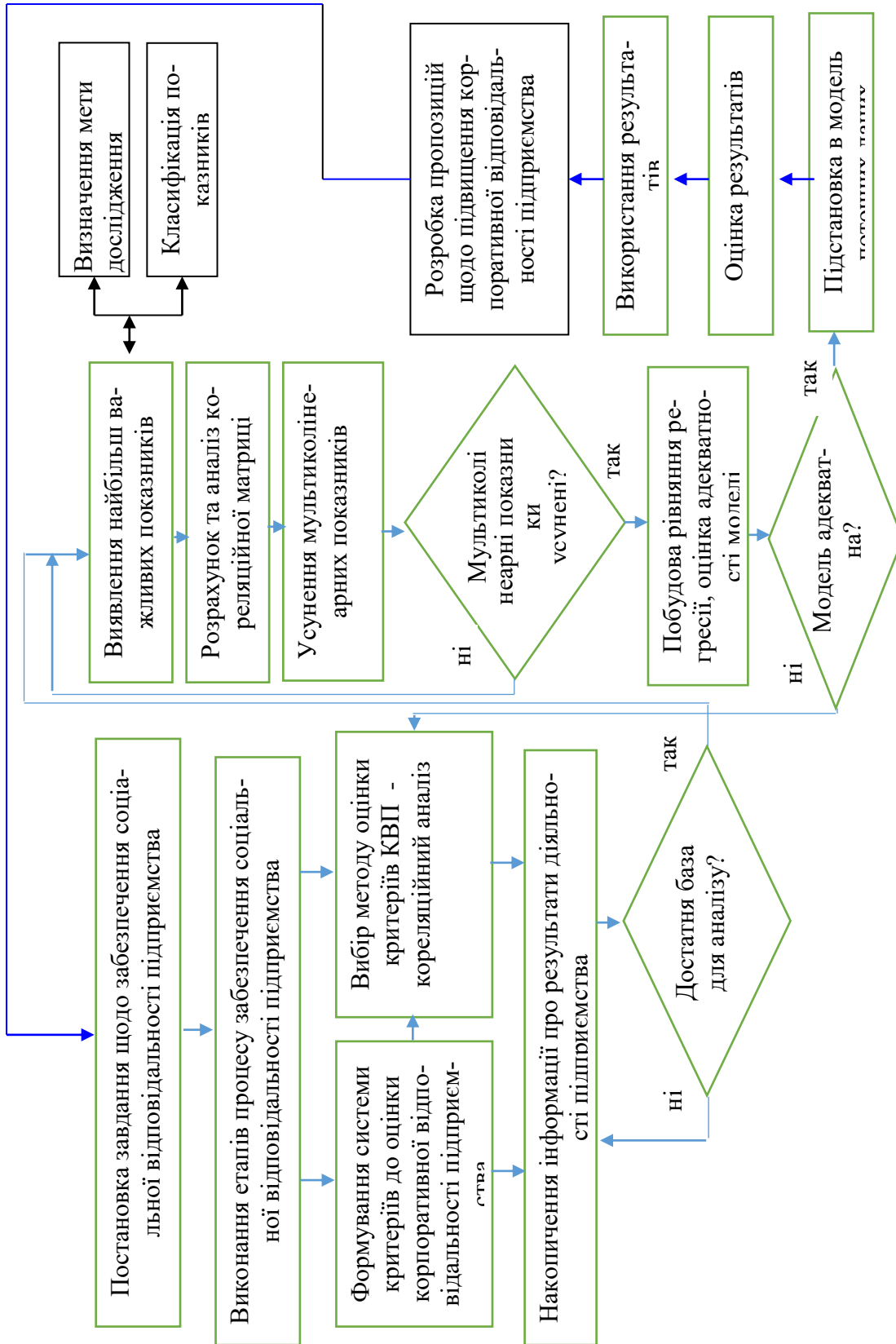

Рис. 1 Алгоритм оцінки корпоративної відповідальності підприємства в умовах інноваційності бізнесу

Щодо постановки завдання забезпечення корпоративної відповідальності підприємства є вибір оптимальної кількості показників дослідження. Формування системи показників відбувається на основі використання множинного кореляційного аналізу,

який дає можливість розглядати взаємозв'язки багатьох показників, що більш відповідає економічним реаліям та системним взаємозв'язкам в економічних процесах (рис. 2).

Рис. 2. Процес відбору показників для моделі множинної регресії

Проведено оцінювання корпоративної відповідальності підприємств ТОВ «Інтер транс лоджістикс», ТОВ «Транс-сервіс-1», ТОВ «Транс-логістикс», АТ «ДХЛ Інтернешл Україна», ТОВ «УВК Україна» в умовах інноваційності бізнесу за представленим алгоритмом (рис. 1) шляхом розрахунку і оцінки значень інтегральних показників, що характеризують взаємовідносини з персоналом та власниками підприємств, ефективність функціонування, фінансової надійності та інвестиційної привабливості для корпоративних клієнтів.

Співробітники є одними з найважливіших стейкхолдерів підприємства, задоволення роботою яких, мотивація та лояльність безпосередньо впливають на ефективність діяльності підприємства. Крім того, ставлення підприємства до своїх працівників є важливим показником його корпоративної відповідальності.

Для оцінки взаємовідносин з персоналом, в межах корпоративної відповідальності підприємств, запропоновано оцінити за наступними показниками: продуктивність праці, коефіцієнт плинності кадрів, кваліфі-

кації робітників, коефіцієнт співвідношення середньої заробітної плати на підприємстві до середньої заробітної плати в регіоні, темп росту соціальних інвестицій, наявність корпоративної етики. Використання множинного кореляційного аналізу, обчислення парних коефіцієнти кореляції між кожною парою економічних показників, складання кореляційної матриці дозволило виділити наступні значущі показники: продуктивність праці, коефіцієнт плинності кадрів, кваліфікація робітників.

Інтегральний показник оцінки взаємовідносин з персоналом n -го підприємства у t -му періоді (1):

$$I_1^n(t) = 0,131 + 0,0061x_{11t} - 0,025x_{12t} + 0,0781x_{13t},$$

$$t=1, \dots, 30$$

де x_{21} – продуктивність праці;
 x_{22} – коефіцієнт плинності кадрів;
 x_{23} – кваліфікація робітників;
 t – число рівнів динамічного ряду.

Підприємства, які приділяють увагу корпоративній відповідальності, мають більш мотивованих співробітників, що сприяє підвищенню лояльності персоналу.

Власники підприємств є інвесторами та зацікавленими сторонами, які очікують отримання прибутку та збереження інвестицій. Однак, сучасні інвестори все більше звертають увагу на корпоративну відповідальність підприємства, оскільки це сприяє на довгострокову стійкість бізнесу та його конкурентоспроможність. Фінансовий стан підприємства визначає його можливості для інвестування в соціальні проекти. Підприємства з високою прибутковістю можуть виділяти більші кошти на корпоративну відповідальність, що відповідає інтересам власників підприємства.

Інтегральний показник оцінки взаємовідносин з власниками n -го підприємства у t -му періоді (2):

$$I_2^n(t) = 0,231 + 0,191x_{21t} + 0,041x_{22t} + 0,092x_{23t} + 0,063x_{24t},$$

$$t=1, \dots, 30$$

де x_{21} – коефіцієнт автономії;

x_{22} – коефіцієнт маневреності власних коштів;

x_{23} – коефіцієнт забезпечення обіговими коштами власних джерел фінансування;

x_{24} – коефіцієнт фінансової стабільності.

t – число рівнів динамічного ряду.

Корпоративна відповідальність, власники підприємств та фінансовий стан підприємства – це взаємопов'язані елементи, які впливають один на одного. Підприємства, які успішно поєднують економічні інтереси власників з корпоративною відповідальністю, можуть досягти довгострокового успіху та створити позитивний імідж на ринку.

Ефективність діяльності підприємства є важливим фактором, який впливає на його здатність досягати поставлених цілей та виконувати свої соціальні зобов'язання.

Інтегральний показник оцінки ефективності функціонування n -го підприємства у t -му періоді (3):

$$I_3^n(t) = 0,38955 + 0,001615x_{31t} + 0,04121x_{32t} + 0,00641x_{33t} + 0,00225x_{34t}$$

$$t=1, \dots, 30$$

де x_{31} – рентабельність (збитковість) власного капіталу;

x_{32} – рентабельність (збитковість) активів;

x_{33} – коефіцієнт оборотності активів;

x_{34} – коефіцієнт оборотності власного капіталу.

t – число рівнів динамічного ряду.

Фінансова надійність підприємства є невід'ємною частиною його корпоративної відповідальності, оскільки забезпечує стійкість бізнес-процесів, дозволяє реалізувати соціальні проекти та сприяє підвищенню конкурентоспроможності.

Інтегральний показник оцінки фінансової надійності n -го підприємства у t -му періоді (4):

$$I_4^n(t) = 0,13053 + 0,245x_{41t} + 0,125x_{42t} + 0,00051x_{43t},$$

$$t=1, \dots, 30$$

де x_{41} – коефіцієнт абсолютної

ліквідності;

x_{42} – коефіцієнт поточної ліквідності;

x_{43} – коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості;

t – число рівнів динамічного ряду.

Основними чинниками ефективної діяльності підприємства є використання сучасної техніки та технології надання послуг, застосування досконалих методів менеджменту, які забезпечують оптимальні умови праці та виробництва, стабільне проведення маркетингової рекламної діяльності, активне впровадження нововведень, постійне підвищення кваліфікації кадрів, оновлення знань з урахуванням накопиченого досвіду на суміжних підприємствах, і навіть з урахуванням наукових досягнень, що забезпечує високий рівень корпоративної відповідальності в умовах інноваційності бізнесу.

Для залучення капіталу необхідно підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємств, який характеризується можливістю ефективно управляти своєю діяльністю, досягати економічну стійкість та підвищити корпоративну відповідальність в умовах інноваційності бізнесу. Найважливішим етапом прийняття рішення щодо залучення інвестицій є аналіз та оцінка інвестиційної привабливості об'єкта, яка є найважливішим процесом системи управління підприємством в умовах інноваційності бізнесу. Його функції у системі корпоративної відповідальності реалізуються через прийняття обґрунтованих рішень щодо доцільності вкладень інвестиційних ресурсів у той чи інший об'єкт, формування позитивного інвестиційного образу підприємства, дає більш глибоке розуміння ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства та як наслідок, його економічної стійкості.

Підприємства, які демонструють високий рівень корпоративної відповідальності не тільки сприяють сталому його розвитку, але й підвищують привабливість для інвесторів. Інвестування в такі підприємства є фінансово вигідним, оскільки знижується репутаційний ризик, ризик порушення законодавства щодо інвестування.

Інтегральний показник оцінки інвестиційної привабливості для корпоративних клієнтів n -го підприємства у t -му періоді (5):

$$I_5^n(t) = 0,18925 - 0,00695x_{51t} + 0,018221x_{52t} + 0,16472x_{53t}, t=1, \dots, 30$$

де x_{51} – коефіцієнт фінансового ризику;

x_{52} – коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів;

x_{53} – коефіцієнт рентабельності інвестицій.

t – число рівнів динамічного ряду.

За допомогою множеного кореляційного аналізу проведено розрахунок загального інтегрального показника корпоративної відповідальності n -го підприємства у t -му періоді, рівняння має вигляд (6):

$$I_2^n(t) = 0,2769 + 0,03416 I_1^n(t) + 0,0512 I_2^n(t) + 0,0312 I_3^n(t) + 0,0228 I_4^n(t) + 0,0485 I_5^n(t), t=1, \dots, 30$$

де $I_1^n(t)$ – інтегральний показник оцінки взаємовідносин з персоналом;

$I_2^n(t)$ – інтегральний показник оцінки взаємовідносин з власниками підприємств;

$I_3^n(t)$ – інтегральний показник оцінки ефективності функціонування підприємств;

$I_4^n(t)$ – інтегральний показник оцінки фінансової надійності підприємств;

$I_5^n(t)$ – інтегральний показник оцінки інвестиційної привабливості для корпоративних клієнтів;

t – число рівнів динамічного ряду.

Аналіз загального інтегрального показника корпоративної відповідальності підприємств є важливим інструментом для оцінки їхнього внеску у їх економічну стійкість та подальший сталий розвиток. Результати такого аналізу необхідні для прийняття обґрунтованих рішень на рівні підприємств, інвесторів та інших стейкхолдерів (рис. 3).

Отже, такі підприємства, як ТОВ «Інтер транс лоджістикс», ТОВ «Транслогістик», ТОВ «Україна» у 2018–2023 рр. мають низький рівень корпоративної відповідальності. Взаємини з персоналом не передбачають широкого спектру соціальних програм та пільг, наявність етичного кодексу. Як наслідок середня продуктивність праці, плінність кадрів у межах норматив-

них значень. Низька автономія підприємства від зовнішніх контрагентів, є вірогідність зміни власників підприємства, що також негативно впливає на корпоративну відповідальність.

Ресурсів недостатньо для фінансування власних потреб, на соціальні проекти що-

до забезпечення високих умов праці та відпочинку, охорони здоров'я та екологічні цілі ресурси не направляються. Рентабельність інвестицій дуже низька або збитковість, довгострокові інвестиції не здійснюються, що не сприяє інвестиційній привабливості для корпоративних клієнтів підприємства.

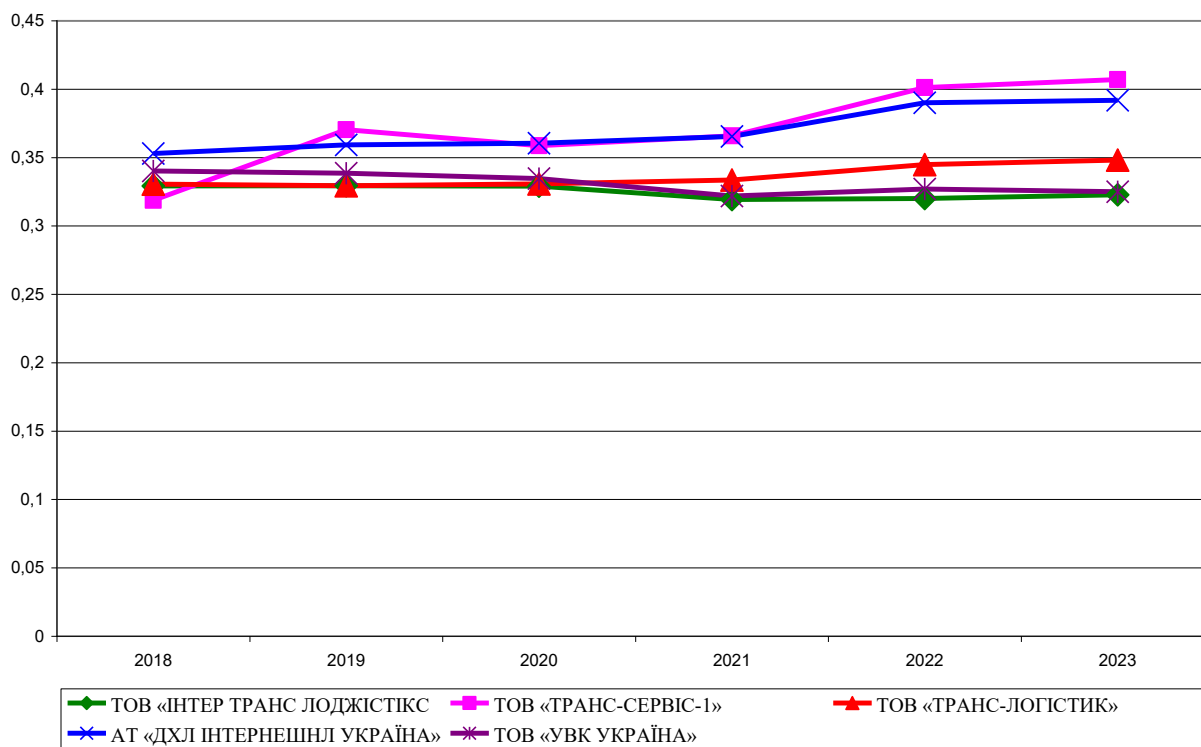

Рис. 3. Динаміка загального інтегрального показника корпоративної відповідальності підприємств у 2018–2023 рр.

Збільшення рівня корпоративної відповідальності до середнього у 2022–2023 рр. спостерігається на таких підприємствах, як ТОВ «Транс-сервіс-1» та АТ «ДХЛ Інтернешнл Україна». Розвиток персоналу та його задоволеність роботою, наявність етичного кодексу сприяє формуванню здорового психологічного клімату на підприємствах. Усе це передбачає лояльність співробітників стосовно роботодавця, певний рівень продуктивності праці, зниження плинності кадрів.

Висновки. Орієнтація на фінансові цілі, збільшується незалежність від зовнішніх контрагентів, власних джерел достатньо для фінансування власних виробничих потреб. Наявних фінансових ресурсів достатньо, щоб в повному обсязі направляти на соціальні проекти щодо забезпечення високих

умов праці та відпочинку, охорони здоров'я та екологічні цілі. Позитивна динаміка рентабельності наданих послуг, власного капіталу, активів сприяє підвищенню корпоративної відповідальності.

Отже, оцінка корпоративної відповідальності підприємств у сучасному бізнес-середовищі, що характеризується високим рівнем інноваційності, набуває все більшої важливості оскільки інноваційність пов'язана з новими технологіями та підходами, які можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на суспільство та навколишнє середовище, підприємства прагнуть досягти високої конкурентоспроможності, підвищити привабливість для інвесторів, клієнтів і працівників, забезпечувати ефективне використання ресурсів та задовольняти вимоги ре-

гуляторів, споживачів та інших стейкхолдерів.

Література

1. Ареф'єва О.В., Коваленко Н.В. Стратегічні орієнтири соціально-відповідального бізнесу в умовах зеленої економіки. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика» Серія «Економіка»*. 2022. Випуск 13(26). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/482>

2. Ареф'єва О.В., Ареф'єв С.О., Зиз Д.О. Адаптивне управління капіталізацією інтелектуального потенціалу підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2021. 61. С. 58-65.

3. Борщ В., Жмай О. Аналіз корпоративної соціальної відповідальності підприємств енергетичної сфери України в контексті цілей сталого розвитку ООН. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2021. №20(1(47)), С. 70-97. [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.1\(47\).226927](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.1(47).226927)

4. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Інтегральна оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. 2018. № (31), 45. С. 45-62. URL : <https://doi.org/10.30977/ETK.2225-2304.2018.31.0.45>

5. Будько О.В., Галатов Б.М. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент бізнес-стратегії розвитку підприємств. *Економіка та управління підприємствами*. 2023. №1(3). С. 49-57. DOI: [https://doi.org/10.31319/2709-2879.2023iss1\(6\).282985pp49-57](https://doi.org/10.31319/2709-2879.2023iss1(6).282985pp49-57)

6. Вахрушева О.Б., Хахонова Н.Н. Оцінка ефективності корпоративної соціальної відповідальності. *Інтелект. Інновації. Інвестиції*. 2022. №3. С. 20-27.

7. Євтушенко В.А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об'єкти, показники. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2013. № 46(1019). С. 53-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcpitp_2013_46_8.

8. Мельникова О. А. Проблеми впровадження та оцінки ефективності корпоративної соціальної відповідальності. *Вчені записки: зб. наук. пр.* Київ: КНЕУ, 2023. Вип. 31. С. 156-172. <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/42036>

9. Орлова Н.В., Жмай О.В. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності в системі взаємовідносин зі стейкхолдерами. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*, 2020. № 19(2(45)). С. 169-187. [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2020.2\(45\).201429](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2020.2(45).201429)

10. Письменна О.О., Сомова Л.І., Папуша Є. Інтегральна оцінка корпоративної соціальної відповідальності промислового підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск 19. С. 548-551. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-84>

11. Iarmosh, O., Prokhorova, V., Shcherbyna, I., Kashaba, O., & Slastianykova, K. Innovativeness of the creative economy as a component of the Ukrainian and the world sustainable development strategy (2021). *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 628(1). URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85100727399&origin=resultslist&sort=plf-f>

12. Korytko T., Piletska S., Arefieva O., Pidhora Ye, Pryimakova Yu. Formation of organizational and economic mechanism of motivation of increase of investment activity of the enterprise. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. №4 (35). pp. 418-425. URL: [doi:10.1088/1755-1315/628/1/012042](https://doi.org/10.1088/1755-1315/628/1/012042)

13. Korytko T., Piletska S., Bohutska O. Mechanizm zarządzania potencjałem innowacyjnym przedsiębiorstw w warunkach gospodarki cyfrowej. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*. 2022. Vol. 97. no. 2. pp. 71-80. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0016.2113>

14. Lepeyko T., Lohinova K., Omarov E. Enhancing enterprise management systems through conflict management technologies. *Development Service Industry Management*. 2023. №3. DOI:10.31891/dsim-2023-3(12)

15. Piletska S., Arefiev S. The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *Journal of corporate responsibility and leadership*. 2020. Vol. 7. Issue 4. pp. 43-58. <http://jcr.l.umk.pl/journal/archive>

16. Pohrebniak, A; Arefieva, O; Arefiev, S; Boiarynova, K; Davydenko, V. Management of Attracting Investment Resources of Enterprises to Ensure Their Economic Security in Circular Economy. *International Journal of computer science and network security*. 2021. Volume 21. Issue 10. pp. 302-309. DOI:10.22937/IJCSNS.2021.21.10.43

17. Popelo, O., Arefiev, S., Rogulska, O., Rudnitska, K., & Derevianko, D. Higher education as a determinant of sustainable development. *Journal of the University of Zulia*. 2022. 13(38). pp. 734-746. <https://doi.org/10.46925/rdluz.38.40>

References

1. Arefieva, O.V., & Kovalenko, N.V. (2022) Strategichni oryentyry sotsialno-vidpovidalnoho biznesu v umovakh zelenoi ekonomiky. *Elektronne naukove fakhove vydannya «Adaptyvne upravlinnya: teoriya i praktyka»*, Ser «Ekononika», Issue 13, (26). Retrieved from

<https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/482>
[https://doi.org/10.33296/2707-0654-14\(28\)-02](https://doi.org/10.33296/2707-0654-14(28)-02)

2. Arefieva, O.V., Arefiev, S.O., & Zyz, D.O. (2021). Adaptyvne upravlinnia kapitalizatsiieiu intelektualnoho potentsialu pidpriemstva. *Infrastruktura rynku*, (61), 58-65.

<https://doi.org/10.32843/infrastruct61-11>

3. Borshch, V., & Zhmai, O. (2021). Analiz korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti pidpriemstv energetychnoi sfery Ukrainy v konteksti tsiley staloho rozvytku OON. *Rynkova ekonomika: suchasna teoriya i praktyka upravlinnya*, 20(1(47)), 70-97. Retrieved from [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.1\(47\).226927](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.1(47).226927)

4. Bocharova, N.A., & Shchepylina, A.K. (2018). Integralna otsinka rivnya korporatyvnoyi sotsialnoyi vidpovidalnosti pidpriemstva. *Ekononika transportnoho kompleksu*, (31), 45, 45-62. Retrieved from <https://doi.org/10.30977/ETK.2225-2304.2018.31.0.45>

5. Budko, O.V., & Galatov, B.M. (2023). Korporatyvna sotsialna vidpovidalnist yak instrument biznes-strategiyi rozvytku pidpryyemstv. *Ekonomika ta upravlinnya pidpryyemstvamy*, 1(3), 49-57. DOI: [https://doi.org/10.31319/2709-2879.2023iss1\(6\).282985pp49-57](https://doi.org/10.31319/2709-2879.2023iss1(6).282985pp49-57)
6. Vakhrusheva, O.B., & Khakhonova, N.N. (2022). Otsinka efektyvnosti korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti [Evaluation of the effectiveness of corporate social responsibility]. *Intelekt. Innovatsii. Investytsii*, (3), 20-27.
7. Yevtushenko, V.A. (2013). Otsinka korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti: metody, obiekty, pokaznyky. [Assessment of corporate social responsibility: methods, objects, indicators.]. *Visnyk NTU "KhPI"*. No. 46 (1019). pp. 53-63. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcpitp_2013_46_8.
8. Melnykova, O.A. (2023). Problemy vprovadzhennya ta otsinky efektyvnosti korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti.. *Vcheni zapysky: zb. nauk. pr. Kyiv: KNEU*, Issue 31, 156-172. <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/42036>
9. Orlova, N.V., & Zhmai, O.V. (2020). Otsinka korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti v sistemi vzayemovidnosyn zi steykholderamy. *Rynkova ekonomika: suchasna teoriya i praktyka upravlinnia*, 19(2(45)), 169-187. [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2020.2\(45\).201429](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2020.2(45).201429)
10. Pysmenna, O.O., Somova, L.I., & Papusha, Ye. (2018). Intehralna otsinka korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti promyslovoho pidpryyemstva. *Ekonomika i suspilstvo*, Issue 19, 548-551. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-84>
11. Iarmosh, O., Prokhorova, V., Shcherbyna, I., Kashaba, O., & Slastianyukova, K. (2021). Innovativeness of the creative economy as a component of the Ukrainian and the world sustainable development strategy. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 628(1). Retrieved from <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85100727399&origin=resultslist&sort=plf-f>
12. Korytko, T., Piletska, S., Arefieva, O., Pidhora, Ye, & Pryimakova, Yu. (2020). Formation of organizational and economic mechanism of motivation of increase of investment activity of the enterprise. *Financial and credit activity: problems of theory and practice.*, 4(35), 418-425. Retrieved from doi:10.1088/1755-1315/628/1/012042
13. Korytko, T., Piletska, S., & Bohutska, O. (2022). Mechanizm zarzadzania potencjalem innowacyjnym przedsiebiorstw w warunkach gospodarki cyfrowej. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*, Issue 97, (2), 71-80 <https://doi.org/10.5604/01.3001.0016.2113>
14. Lepeyko, T., Lohinova, K., & Omarov, E. (2023). Enhancing enterprise management systems through conflict management technologies. *Development Service Industry Management*, (3). DOI:10.31891/dsim-2023-3(12)
15. Piletska, S., & Arefiev, S. (2020). The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *Journal of corporate responsibility and leadership*, Vol. 7, Issue 4, 43-58. Retrieved from <http://jcr.l.umk.pl/journal/archive>
16. Pohrebniak, A., Arefieva, O., Arefiev, S., Boiarynova, K., & Davydenko, V. (2021). Management of Attracting Investment Resources of Enterprises to Ensure Their Economic Security in Circular Economy. *International Journal of computer science and network security*, Volume 21, Issue 10, 302-309. DOI:10.22937/IJCSNS.2021.21.10.43.
17. Popelo, O., Arefiev, S., Rogulska, O., Rudnitska, K., & Derevianko, D. (2022). Higher education as a determinant of sustainable development. *Journal of the University of Zulia*, 13(38), 734-746. <https://doi.org/10.46925//rdluz.38.40>

METHODICAL APPROACH TO ASSESSING THE CORPORATE RESPONSIBILITY OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF BUSINESS INNOVATION

D. D. Hovsieiev, Post-graduate Student, National Aviation University

Methods. The theoretical-methodological approach proposed in this article involves the implementation of the procedure for assessing the corporate responsibility of an enterprise based on an infological methodical approach using a semantic network at the stage of selecting significant indicators of social responsibility. This makes it possible to simplify and logically substantiate the procedure for determining the optimal composition of the necessary indicators. Directly integrated indicator of the level of corporate responsibility was obtained based on the use of the Microsoft Excel application package.

Results. It is noted that in today's dynamic environment, where technologies are developing at an incredible speed, the business environment is undergoing radical changes through the introduction of advanced technologies, which open up opportunities for enterprises for economic growth and increasing the efficiency of their operation. The implementation of the principles of corporate responsibility and innovation in business processes is associated with the need for significant investments and changes in corporate culture, which encourages enterprises to pay attention to corporate responsibility as a key factor for achieving sustainable development in conditions of innovation. An indicator of the company's corporate responsibility assessment was obtained, which is

based on five group integral indicators characterizing relations with the staff and owners of enterprises, operational efficiency, financial reliability and investment attractiveness for corporate clients.

Novelty. An integral indicator of the level of corporate responsibility and management decision-making regarding the use of means of increasing economic stability and further sustainable development of the enterprise in conditions of innovation has been formed.

Practical value. The use of the formed integral indicator for assessing corporate responsibility is justified and corresponds to the presented approach to defining the concept of corporate responsibility as a comprehensive one, which covers all spheres of the enterprise's activity and levels of interaction with various stakeholders. This allows getting a more complete picture of its social responsibility and reflects the interests of a certain group of stakeholders (employees, owners, customers, etc.). Group integral indicators are based on the application of a system of indicators that allow you to objectively measure the components of the enterprise's corporate responsibility, establish the dynamics and relationship of general and individual trends of economic stability and sustainable development.

Keywords: enterprise, corporate responsibility, stakeholders, approach, business innovation.

Надійшла до редакції 30.08.24 р.